

Goede hygiëne voorkomt fruitvliegenplagen

Monique Mul en Hans Spoolder

Het Praktijkonderzoek Veehouderij heeft een literatuurstudie uitgevoerd naar de mogelijkheden om in varkensstallen fruitvliegenplagen te bestrijden zonder gebruik te maken van chemische bestrijdingsmiddelen.

Fruitvliegenplagen in varkensstallen kunnen het beste voorkomen worden door het verwijderen van voerresten en het schoonhouden van afdelingen. Vooral nog is er geen afdoende biologisch middel beschikbaar voor het bestrijden van fruitvliegen.

Fruitvliegenplagen komen op varkensbedrijven voornamelijk voor tijdens de warme zomermaanden. De vele fruitvliegen zijn dan een bron van irritatie voor de diervorzorger. Voor het bestrijden van een fruitvliegenplaag wordt snel gegrepen naar chemische bestrijdingsmiddelen. Deze hebben echter als nadeel dat ze de ontwikkeling van resistentie bevorderen en de varkenshouder en varkens mogelijk blootstellen aan doses gif die de gezondheid kunnen schaden. Daarnaast is het effect van het bestrijdingsmiddel maar tijdelijk, doordat in de meeste gevallen alleen de volwassen fruitvliegen bestreden worden. De overige ontwikkelingsstadia van de fruitvlieg worden door veel chemische bestrijdingsmiddelen niet aangetast, zodat de vliegen zich onbelemmerd verder kunnen ontwikkelen. Door het doorbreken van de ontwikkelingscyclus van de fruitvlieg, het weghalen van de voedingsbodem en de broedplaatsen en door het weren van fruitvliegen bij het binnenkomen van de stal kan het aantal fruitvliegen voor een langere periode gereduceerd worden.

Broedplaats en voedingsbodem voor fruitvliegen in varkensstallen

Doorbreken van de cyclus

Volwassen fruitvliegen kunnen op chemische wijze bestreden worden, maar ook door het wegvangen van de fruitvliegen met behulp van een vliegenvaal. Poppen (donkerrode kleine tonnetjes), larven (witte dunne 'sliertjes') en eieren van de fruitvlieg kunnen in, op of rondom de voedingsbodem gevonden worden. Een voedingsbodem kan onder andere bestaan uit rottend plantenmateriaal, mest of vochtig geworden brok. In de varkensstallen zijn de poppen en larven duidelijk zichtbaar in of op gemorst vochtig voer en op moeilijk reinigbare vochtige plaatsen. Door herhaaldelijk morsen van voer worden de slecht reinigbare plaatsen voorzien van vocht en voedingsstoffen, waardoor een ideale broedplaats en voedingsbodem ontstaat voor de fruitvlieg.

Door de afdelingen goed te reinigen worden de voedingsbodems voor de verschillende stadia van de fruitvlieg verwijderd. Goede hygiëne voorkomt ook het aantrekken van nieuwe fruitvliegen van buitenaf door afwezigheid van een aantrekkelijke geur.

Alternatieven voor het doorbreken van de ontwikkelingscyclus

Helaas zijn in varkensstallen een aantal plaatsen niet goed reinigbaar. Hierbij kan gedacht worden aan gebogen plaatstaal van onder andere voerbakken, bevestigingspunten van de inventaris en leidingen en aangetaste of beschadigde houtpanelen of kapotte betonnen vloeren. Het leggen van eieren op deze plaatsen kan voorkomen worden door deze plaatsen af te dichten.

Biologische bestrijdingsmethoden met de inzet van natuurlijke vijanden, toediening van pathogenen of gebruikmaking van vallen met feromonen dienen nog nader onderzocht te worden, maar kunnen mogelijk in de toekomst bijdragen aan het beperken van overlast door fruitvliegen. 🚧

Conclusie

Fruitvliegenplagen op varkensbedrijven kunnen het beste worden voorkomen of verminderd door een goede hygiëne en, indien mogelijk, het afdichten van moeilijk reinigbare plaatsen.